

ביעידת האגודות למען חבר הלאומים

שלא רצו להשתמש בחייוכם בשמה האיטלקית ובסועדים לשמחה לא פארו את בתיהם בדגלי המלוכה. לרגל התנהגותם האיומה הוו של הגרמנים פקעה במדה מה סבלנוחה שר איטליה ועשתה מה שעשתה. אולם אין חס ושלום להניח — אומר הפרקליט המושבע — כי משלת איטליה ממשלת ערוצים היא שהרי הכהנים הגרמנים לא הודחו ממשורותיהם והורשו לרעות את נפש מאמיניהם ולא כפו על המאמינים כוהנים אשר דעותיהם ופוליטיות נוחות במאה אחוזיהן לממשלת.

סניגוריה זו נתקבלה בקריאות מרובה, ואחד התברים במשלחת של הברית הוכיח את אפסותה. הוא ראה בעינו ממש כמה יסורין וענויים הצועקים עד לב השמים. מביאה ממשלה איטליה לתושבי טירול הדרומית. אחרי האורו המחריר של חבר המשלחת מלאה גם אשה הולנדית אחת, אשר ספרה כי החורים הגרמנים בטירול גאסרו על הנוף ילדיהם והם סוכרחים לחנכם במסתרים, שלא להתפס למלכות. רבים מהחורים האלה מסורים לתינוקותיהם במרתפי הכתים, אסכולות שקורין להן אורפנות הקטקומבות ובכלל סוכרה דרך ההגנה הוו על הערכין הלאומיים את ארחות סתר של ראשוני הנוצרים, שנם הם נאלצו להעלים את קשרי אמונתם מחמת המציק.

אחרי קטגוריה חמורה כזו לא היתה לפני ביכ איטליה דרך אחרת אלא לתודות, כי ממשלת איטליה אינה התנהגת כשורה ועברה על אי אלה לאויין, אלא שאין — כמובן — להפריז ויש מעין צידוק חרין בתנאים המיוחדים של דרך ההתפתחות וכהנה וכהנה. מכבד זה אריך לרעתו להנהר מקבלת מחאות ומשאר דברי התלטה חריפים שלא כהרגינו את השמן מרבצו.

המוכיר הראשי של הברית מפר דין והשבון מפורט על המצב הנוכחי של האגודות בכל המדינות. המוכרות עומדת להוציא בקרוב כתבי-עת המוקדש לכל השאלות של המיעוטים הלאומיים.

נידוע, נחכנסה בנדלין בימים 24 עד 31 למאי האספה הכללית של הברית העולמית של האגודות למען חבר הלאומים בהשתתפות באיגרת של 35 מדינות שינות, ביניהן יפן וארצות-הברית. בין הנאספים היו למעלה מ-250 אנשי מדינה מופלגים, לכבוד האספה נהכנס מושב חגיגי של הרייכסטאג הגרמני. רעיון האגודות למען חבר הלאומים נחפשו בהרבה ארצות אם גם לא במדה שוה. האגודה הבינרולה במנין נמצאת באנגליה ב-League of Nations union ומשום כך נתבמאה גם באספות הברית השפעתם של האנגלים. אחרי האנגלים באה האגודה הצרפתית, המקיפה אף היא מספר גדול של חברים וחובביים, אפשר להניח כי מספר החברים של האגודות אשר בכל מדינה ומדינה משמשו עדות, עד כמה מדינה זו מהייבת או שוללת את פעולתו המעשית של הברית הלאומיים. מכאן גם אי-האימון לברית הלאומיים אשר בגרמניה, שאנדרתה אינה מכירה אלא מספר האנשים עלוב, יש לציין את הפנס הנודע לחבר האגודות, כי בהרבה מקרים חשובים משתדלים הם שלא להעמיד על סדר היום שאלות ידועות, אשר העלאתן אינה נוחה למדינתם ולפוליטיקה שלה. כך נדחתה מהוק התנגדותם של ביכ איטליה השאלה הכאובה של טירול הדרומית, ורק עתה בא יומה להיות נדונה בסדר יומה של ברית האגודות. בשאלה זו נמסר דויה משני אנגלים, והמוכיר הראשי של הברית מכא אחריהם, נקרא גם מכתב של הצירים הגרמנים מטירול הדרומית בבית הנבחרים ברומא, המודיעים, כי השלמונות המאשימם מסרבו לחת להם דרכיות ובעל כרחם לא הורשו להשתתף באותו המושב הדן בשאלתם החיונית ביותר. מובן ממילא, כי מיד קם ממושבנו בא כוח איטלקי והתחיל מלמד סניגוריה על מולדתו והוכיח, כי אין הברית זכאית להתערב בעניניה, המנימיים של איטליה, לדעתו נתנו הגרמנים בתקופה הליברלית לית אשר באיטליה ממלואיזכויות וחופש, אלא שחטאו הטא לא יכופי, משום